

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XIX.

ЧЕТВРТАК 22. НОВЕМБРА 1901.

Број 43.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

ЦЕНА:

За Србију на годину 6 динара
на пола године 3
За стране земље на годину 9

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ОПШТИНСКО УРЕЂЕЊЕ И АДМИНИСТРАЦИЈА ГРАДА ГЛАЗГОА

(По Сер Демсу Белу председнику општине Глазговске и г.
Демсу Патону председнику Уједињених Музејских Удружења
Уједињене Краљевине — Велике Британије и Ирске)

Година 1896

IV

ОПШТИНСКИ СУД

Копча између општинског одбора и полицијске власти. —
Стари и нови састав и делокруг општинског суда. — Про-
ширење судске власти и положај чланова суда у Одбору. —
Градски суд. — Грађанско и кривично одељење. — Судска
комисија и полицијски судови. — Општински проценцији. —
Остали послови општинског суда

За општински суд града Глазгоа, може се рећи, да је копча између општинског одбора и полицијске му власти. Као што се из једне друге главе, ове књиге, даје видети, полицијска града Глазгоа била је до скоро под једним нарочитим телом и надлештвом, савршено независним од одбора општинског. Али је, благодарећи новоме устројству последњих година (1895) а нарочито стапању полицијских комесара са чланством одборским, полицијска града Глазгоа постала саставни део општинског тела. Све донде, — дакле за предходних *деведесет* и *чет* година, — полицијско одељење наше било је засебно надлештво, а општински кметови наши били су му чланови, са председником општине као својим *правним* председавајућим. Ти и тадањи кметови наши нису, управо, ни били што друго до чланови градске полицијске, на су такве, полицијске, дужности поглавито и вршили.

У још ранија времена — као на пример за векова пре Реформације — општински судови наши стајали су под духовном влашћу, односно, под врховном влашћу *владика* и *митрополига*. Тек са Реформацијом, па и тада споро и поступно, прешла је општинска власт у световне руке, а постављење чланова општинског суда у право општинског одбора. Од интереса је у осталом поменути, историски факт, да се ни *протестантско* свештенство није, у питању власти, показало много скромније од римокатоличког; јер је и оно, чим се осетило на сигурним ногама, почело заповедати у општини, и присвајати себи целу судску власт. Више и од тога, општинска *већа* из тога доба задржала су и у *обичаје* и у „морал“ народа, па су доносила неку врсту закона, по којима су људи: и глобљени, и

хапшени, па и *шибани*, за то што су се о „морал“ огрешили. Тако на пример, у *шеснаестом* веку, наши општински *презбитерици** донели су закон, по коме је сваки преступ противу *седме заповеди* божје кажњаван казном, која се кретала између поругљива вожења кроз варош на некаквим и извесним *двоколицама*, и насилног гњурања у ладној реци — *сем* хапсе, тамнице, и т. д. За *језивине* жене, нарочито, постојала је страховита казна: навлачења на главу коњских узда, и ударања на језик и на уста коњских *ћелова*! Сем тога, свака игра и свако весеље било је *недељом* најстрожије забрањено; а ко није уредно у цркву долазио, као и ко би се усудио да што ружно на веру изусте, бивао је и брзо и сурово кажњаван.... На овај и овакав начин, а под врховном влашћу *духовном*, у нашем *средњовековном* Глазгоу, вршили су сву општинску власт, и грађанску и полицијску, *председник* општине са још три кмета. Са растом вароши растао је, паравно, и број чланова у општинском суду, као што је сам суд прелазио, док најзад није сасвим прешао, у руке *световних* лица, и посредних и непосредних изабраника грађанства.

Дакле, по закону за град Глазго од 1891 године, којим је и рејон градски проширен, град Глазго има *четнајест* општинских кметова, од којих је један *главни кмет*, или *председник општине*, а осталих *четнајест* прости кметови. Ове кметове бира — као што смо већ и видели — општински *Одбор*, из своје средине, на три године, или и на краће време, ако им рок одборничком избору раније истиче. По себи се разуме, да они имају и сва права и све дужности општинских одборника, као што имају — ну ово из прости нажње и учтивости — првенство у списку одборничком. Међу тим, они су и носиоци нарочите општинске власти, и вршиоци особених дужности општинских; и, у *таквим* улогама својим, они су нешто и мимо одбора и *над* Одбором, и њихов кметовски рад не подлежи контроли Одбора. Чланови општинског суда, у службену им својству, и под службеном им капом и униформом, одговарају за свој судски рад, као и за *цео* свој званични рад, једино *вишим* судовима у земљи, или министру Његовога Величанства за Шкотску.

Са напретком времена мењале су се, доста природно, и улоге, и права и дужности, наших кметова; али им је кроз сва

* Име протестантске секте, јако заступљене у Шкотској.

времена, и све до дан дани, остао поверен *један* посао и *један* задатак — од постанка и *главни* задатак сваке кметовске власти — посао одржавања *реда* и *поретка* у царској земљи! Истина, силом *изобичајности*, много више него ли каквом *законском* уредбом или изменом, али тек многи *судски* послови испали су из руку наших кметова; као што нико, чак и не сања о онаквом мешању у ток судских послова, какво се (мешање) и вршило и трпело на пример у *седамнајестом* веку. С друге стране, опет, и модерни напредак и сложеност модерног живота створила је читав низ нових, скоро и безбројних, дужности и обавеза општинском суду, и то таквих дужности и одговорности, о каквима наши патријархални претци ни појма имали нису. Али да идемо редом.

Дакле, све до скоро, наш општински Суд или као што се звао *варошки суд*, града Глазгоа — коме је председавао један од чланова, и секретарисао *деловођа* општински, који је у исто време био и општински *проценилац* — тај и такав општински суд, расправљао је личне и грађанске спорове око *сума*, које нису биле мање од *тридесет шилинга* (тридесет и седам и по динара) а пењале се до у *бескочност*! дакле *све* новчане спорове, преко *тријест шилинга*. И доиста, првих година овога века (*деветнајестог* века) наш општински, односно, варошки, суд, расправљао је по *две хиљаде* таквих спорова на годину — док у години 1830 тај број није спао на *седам стотина*! Од своје стране, други кметови држали су као неку *недељну седницу судску*, у којој су под *проценилачким* председавањем општинског *деловође*, пресуђивали спорове од *чет* па до *четрдесет шилинга* (од шест па до *педесет динара*). *Оваквих* спорова било је *1125* у години 1812, али је број њихов спао на *400* у години 1830-ој. Дабогме, да из овога не треба извести закључак, као да се наш свет све мање парнични. То, не. Него, треба разумети, да се она *маса* судских спорова која се некада расправљала у *општини*, и *само* у њеном суду, данас расправља и код *околичних* судова. У истини, судска надлежност ових последњих (околичних судова) *толико* је с временом порасла, и то о тронку *општинског* судства порасла, да у новије доба наш варошки суд управо и држи само *две судске седнице* преко *недеље*, па у њима, скоро искључно, и расправља *обичне* спорове између *газда* и *кирајдија*.

Нити је, с временом, наступила мања промена у надлежности расправљања *кривичних* спорова. Тако на пример, некада

је општинско-варошки суд нашега Глазгоа — односно кривично му одељење — доносио пресуде по свима местним кривицама; а данас је цео тај посао подељен између наше полиције и окружног суда.

Што се општинских деловођа тиче, они су у нашем Глазгоу, све до 1862 год. били и секретари и процениоци општински, па су, и по сили свога положаја и по законском наређењу од 1846 године, учествовали и у полицијском суђењу, односно, и у судској расправи кривичних спорова. Али тада су (1862) они ту надлежност изгубили, као што су за губитак таквога судијског звања свог и извесну накнаду добили.

*

Дужности, које закон општински прописује члановима општинскога суда, ови а врше: или лично, или колегијално. Према закону о полицији града Глазгоа, чланови општинскога суда састављају особено тело (колегијум, комисију) под председништвом председника општине, за извршење извесних дужности законских; а, у личну им својству, они дејствују као судије при полицијским суђењима, или врше судијску дужност при варошкоме суду. За испуњавање и важних и врло трудних дужности својих код полиције, по кривичним делима и злочинима, општинске судије врло често потребују, па увек и добијају, правничку помоћ којег од одборника општинских. По тачци 22-ог закона од 1891 о општини града Глазгоа, Одбор је општински властан да одреди ма којег члана свога, који је био кмет или председник општински, за судију при полицијским суђењима; и такво постављење важиће за све време дотичнога одборничкога мандата. На овај начин, један знатан број одборника долази до извесне судиске власти, и стварно ју и врши при полицијским суђењима, као и у делокругу кмета пристанишног. По себи се разуме, да је овака помоћ редовноме штабу судском веома добродошла, у таквој једној великој вароши, као што је наш Глазго, где и судови и полиција само и сувише посла имају.

Законом о помоћницима окружних начелника за Шкотску од 1875 год. добивена је и могућност за постављање платажних судија при полицији града Глазгоа; и те године постављен је први пут платажни судија при централи наше полиције. Али, како је то лице ускоро умрло, — а после смрти његове, није тражена од министарства Шкотске дозвола за постављање новог — то је управо, и тек законом од 1895, о корпорацијама и полицији у Шкотској, регулисан положај платажних судија. Тако на пример, ако наша општина данас жели да обнови звање платажнога судије, она има само да се обрати за то актом министра за Шкотску, актом, у коме ће казати да јој треба један или више таквих судија. И кад их добије, онда се ти људи смењују само по сили Краљевског указа, и имају сву власт и сву дужност општинских кметова. Више и од тога, ове су платажне судије, по праву, нека врста примирителних судија варошких, па се у свако време могу и позвати на такав посао.

Прописне дужности општинскога колегијума јесу и важне и разноврсне; и исти је управо и извор и средиште свеколике полицијске власти и радње у нашем граду. У договору са начелником окружним (ланаркшајрским) он (колегијум) поставља шефа

градске жандармерије; па има и права контроле над њим, као што има власт отпуштања његовог из службе, кад за то оправдана повода нађе — ма да у овом последњем случају, и у извесним приликама отпуштени има право жалбе државном правобраниоцу. Даље, општински колегијум поставља главног полицијског регистратора, и инспекторе општинских вага и кантара, као, што има право управљања и са тим инспекторима и са вишим официјирима жандармериским, које шеф жандармерије има само право да суспендује. Општински колегијум има још и искључно право постављања нарочитих и ванредних чувара општинских, који су дужни бити од помоћи редовном жандармериском кадру, у случају каквог варошког метежа или немира. Најзад, општинскоме колегијуму поверена је власт, да, на надлежни захтев, а у циљу повраћаја реда, може и изван Глазгоа одкомандовати одељења градске жандармерије. И шеф жандармерије има слично право у случајевима, гди је брза помоћ полицијска потребна, и кад је време и сувише кратко да формално овлашћење добије.

Издавање уверења, и продајних и закупних права, сачињава једну другу, и врло важну, групу посла општинскога колегијума. Јер, независно од крчмарских и у опште каванских права, која су регулисана земаљским законодавством, општински колегијум има, према Местним Уредбама, право издавања појединим лицима дозволе и овлашћења на вођење извесних трговина, и упражњавање извесних заната и јавних занимања. Даље, колегијум има право надзора над тако овлашћеним лицима и радњама, и може, кад год оправдана повода добије, да им таква права одузме.

Полицијске уредбе града Глазгоа траже од свију газда и кочијаша, и фијакера и трамваја, да се снабдеју одговарајућом дозволом општинском. Исто тако, и сваки продавац барута у малим количинама, и мајстор ракетала, мора и за себе и за своју радњу имати општинску дозволу; па такву дозволу морају имати и сарафи и зајмодавци на залог, и улични носачи и димничари и т. д. По уредби полицијској од 1892 год. исто се право општинско распрострло и на позоришта, и на циркусе, и на билијарде, па и на право истицања огласа изнад кућних кровова. Најзад, општина данас, у лицу свога колегијума, регулисава питања о заједничким становима, и издаје, на основу закона, дозволе газдама и закупцима таквих кућа, као што се стара и води рачуна о трамвајској служби и особљу градском. Наравно, да за сав овај разноврсни посао колегијума постоје утврђене уредбе и прописи, као што постоје законом одређене казне за она лица која би такве радње, или службе, без општинскога знања имала. Правило је, да се те општинске „дозволе“ и „одобрења“ дају на годину дана, а обично два пута у месецу држи се седница у којој се пријаве и молбе за дозволу радње у поступак узимају.

Према закону о општини града Глазгоа од 1891, општински суд једини има права, да, у вези са земаљским законом о јавним крчмама и локалима, даје, преноси, и обнавља тако звана каванска права, или дозволе за држање јавних локала; али нове дозволе подлеже и одобрењу нарочите и шире општинске потврдне комисије, као што опет дотична страна има права жалбе суду, у случају спора око права, стеченог

или отказаног. Ова, тако звана, потврдна комисија створена је законом о јавним крчмама и локалима од 1876 и 1877, и састоји се из три члана општинскога суда, и три примирителне судије градске. Главни рад ове комисије пада обично у Априлу сваке године, јер је то обично време кад ранијим дозволама рок истиче, а нове се траже, или обнављају; па је то обично и време, кад се сами закупци селе и мењају. Преко године пада на ову комисију, обично, још шест особених седница, у којима се расправљају питања везана за разне закупнине, или регулисавају односи са новим закупцима и потражиоцима права пријављенима у току године, усљед прерочног напуштања права од стране старијих закупца. Ове нове дозволе, дате у току године, важе до редовнога рока годишњег, односно, до пролећа.

Општински колегијум има још и право и дужност да предузима потребне мере за спречавање и сузбијање заразних болести. Према томе он је властан да нареди сопственицима имања сваки поступак одговарајући препоруци шефа градског санитета, као и да казни оне који такве наредбе не буду извршили. Исто тако колегијум је и позван и надлежан, да изради потребне прописе и уредбе за јавне станове, да мотри над њиховом чистотом, вентилацијом, као и над потребном подвојеношћу полова, и најзад, да се стара о држању реда и доброг владања дотичних укућана.

Ну, главни задатак, тежиште свију дужности, општинскога суда и судија данас је, у тако званим полицијским судовима градским. Јер, изузев поморски полицијски суд, коме председава поречни или пристанишни кмет, и његов помоћник, чланови општинскога суда се разређују на дотичних осам полицијских надлештава судских у вароши, која одговарају опет паралелним. поделама градским и станицама полицијским

И док у полицијској централи главну судиску дужност врши поменути платажни судија, у осталима деле судски посао општински кметови, уз помоћ својих бивших колега, као и уз секретарску сарадњу општинских проценилаца, којих има данас у Глазгоу шест, и који су, са једним само изузетком, свршени правници и практични адвокати.

Јавни тужилац у овим полицијским судовима је полицијски фискални прокуратор, а то је чиновник који се поставља на то место по сили закона о судском поступку од године 1877. По одредбама овога закона, шеф жандармерије, шефови дистрикта* и чланови полиције јесу, у осуетву јавнога тужиоца, фискалнога прокуратора, његови правни заменици; а практична последица овога уређења је та: да је у свима тим дистриктним судовима, дотични службени члан, обично и шеф скоро увек, и јавни тужилац. Фискални прокуратор обично има доста посла у полицијској Централни, и тек у врло крупним местним случајевима лично руководи ислеђењем по дистриктним судовима.

Судска надлежност општинских чланова при овим судовима ограничена је на једну врсту злочина и кривица која се зову „полицијским иступима“, за разлику од тако званих „кажњивих преступа“, са којима има посла окружни и првостепени

* Једна врста квартова, или административне поделе вароши.

суд. „Полициских иступа“, — у нашем Глазгоу свакако — има толико, толика т.ј. тушта и тама, да је наш Глазго већ и прозван „полицајском варошином“ (!) Ну, што је горе, не прође ни једна година, а да тој „варошини“ не затреба каква нова и строжија полицијска уредба, која опет повлачи за собом нову масу „полициских иступа“ и т. д. Па ипак, сваки странац може бити уверен, да у Глазгоу има људи, и честитих и солидних људи, који су век свој провели у његовој средини, који су свакога убогога дана излазили у варош својим приватним послом, па и живо и видно учествовали у нашим јавним борбама, а којима се још никада никаква непријатност није десила од стране полиције, и који још и не знају како изгледа тај „кварт“ полицијски!

Нити позив у полицију, или и каква казна полицијска, мора увек да значи штогод ружно за какво грађанско лице. Јер, нека би се ко у непажњи, или расејаности, заборавао да има у парку траве коју није слободно газити — он ће ипак за то добити од полиције позив, па и платити неку малу глобу. Исто тако, може и најпажљивија и најсмотренија домаћица каква доживети малер да јој се, на пример, димњак упали. Дабоме, да она то није хтела, нити је тако што спремила, али невиност њена није довољна да ју поштеди од позива у полицију, па ни од могуће казне, која може да значи: новчану глобу или седам дана затвора! По себи се разуме, да би такав кућни малер, постао читав грађански злочин, ако би се на ислеђењу доказало ко је намерно крив за упаљен димњак; јер онда тај неко треба да види хапс од тридесет дана.

Већ, наравно, да оваке „кривице“ или „иступи“, далеко изостају иза разних врста крађе, или скривања крадених ствари, или јатаковања хрђавим људима, или трговања са саблажњу и пороком и т. д. а све које долази под будно око полиције и строгу савест суда. Али доста је овде да наведемо: да су казне за ову врсту цела одређене разним као и специјалним законима; док у судску надлежност полиције, — односно, њених *судова* — долази као највећа могућа мера казне: шездесет дана затвора, или десет фуната стерлинга (двеста педесет динара) новчане глобе. Ну, да кажемо коју и о броју и о карактеру лица која су последњих година у нашем Глазгоу с полицијом посла имала.

Дакле, по статистици, у години 1894 било је кривичних дела код глазговског полициског суда 58,173. Од ових падало је 39,075 на мушке а 19,098 на женске главе. А величина ове цифре могла би нас уплашити, већ и стога, што би нас могла навести да мислимо: да скоро свака десета душа глазговска долази годишње пред полицију, као и да за десет година *цео Глазго* доспе да одговара пред њеним судом за некакво дело или погрешку! На срећу, ствар тако само изгледа, а није у ствари; јер у истини наша полиција има своје старе и сталне муштерије, које са жалосном уредношћу долазе пред њене судове, и улазе у њене хапсане.

Кад наступе озбиљнији кривични случајеви, но који долазе у техничку категорију тако званих „кажњивих дела“, суд полициски надлежан је само до издавања наредбе за извиђај на лицу места, дакле и за претрес стана, и т. д. Тада се, и прво,

оптужени доведе пред судију, који га може и у притвор ставити, али не за дуже од два дана. У истоме року, он га или ослобађа, или га спроводи вишем суду, односно окружном начелнику, а о своме решењу извештава окружна *фискал*, као државног тужиоца, или њему подобно а надлежно лице службено.

Излишно је, зар, додати: да и суду и полицији највише посла задају: случајеви лична насртаја и туче, као и „прављење нереди“. За ове нарочите погрешке одговарају годишње (види 1894 год.) неких 22,555 лица; док је још жалоснија истина: да се читава трећина полициских криваца јавља као проста жртва *шифа* и *шијанства*. Кад би било среће, као што је није, да се овом грозном пороку наше масе једном крај учини, — са њиме би ишчезло и *три четвртине* посла нашој данашњој полицији и судовима. Јер, сумње бити не може, да код огромне већине преступника, сав онај и кавгапилук и кесецилук њихов долази од отровног и раздражавајућег дејства алкохолских стимуланата. Јест, избаците једном из нашега друштва те пијане и пијаначке елементе, и издвојте у страну оне горе поменуте, „редовне муштерије“ полицијске, и онда имате пред собом један красни и питоми *Глазго*, са незнатном, са, управо, ишчезавајућом количином ситних му иступа. А ако будете имали на уму, да овај град и расте највише досељавањем *са стране*, да прима у своја недра толике *туђе*, и несложне и завађене, стихије и народности, као и да ти многобројни дошљаци немају ничега ни душевно ни патриотско-заједничкога с нама, синовима земље и народа, онда ћете, уверени смо, и пристати да одате достојно признање оној *општини* и оној *полицији* града Глазгоа која тако сретно лебди над општим нам редом и поретком, као и над свестраном, личном и имовном, *безбедношћу* нашој.

(Наставиће се)

ОПШТИНСКЕ УРЕДБЕ ГРАДА ЕДИНБУРГА

ДОНЕТЕ ОД ПРЕДСЕДНИШТВА, СУДА И ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

НА ОСНОВИ

ЗАКОНА О ОПШТИНИ И ПОЛИЦИЈИ ГРАДА ЕДИНБУРГА
ОД ГОД. 1879—1891

И

ПРАВИЛА И УРЕДБЕ

ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ СТАНОВЕ У ГРАДУ ЕДИНБУРГУ

ПРЕМА ОДРЕДБАМА

ЗАКОНА О НАРОДНОМ ЗДРАВЉУ (ШКОТСКЕ) ОД 1867
(2)

ПРАВИЛА И УРЕДБЕ

ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ СТАНОВЕ У ЕДИНБУРГУ

ДОНЕТЕ НА ОСНОВУ ЗАКОНА О НАРОДНОМ ЗДРАВЉУ ОД ГОД. 1867
ОД СТРАНЕ СУДА И ОДБОРА ОПШТИНСКОГ, НАДЛЕЖНО-САЗВАНОГ
НА ДАН 24-ОГ ЈАНУАРА 1892

Означење кућа за становање

1) Ко год држи куће за станове, биће дужан да, над главним уласком, а крупним римским словима, од најмање палца и по дужине, стави у боји своје име и презиме, додавши још реч: „Регистрована кућа за становање.“

Број укућана

2) Све пријаве за регистровање кућа са заједничким становима чиниће се на

писмено, по даље-приложеном обрасцу, примерци којег ће се добијати од шефа жандармерије. У тим пријавама мора се тачно дати право име и адреса пријављеног, број чланова фамилије му, место где му се кућа налази, број соба, и број лица који могу бити смештени у свакој соби. Најзад ће се тој пријави да придружи и уверење о владању дотичног — по обрасцу чије ће примерке давати шеф жандармерије, — а које ће, уверење о карактеру, потписати три грађана који имају непокретна имања у вароши, и који подлеже плаћању таксе за издржање сиротиње, у крају у коме је и дотична кућа за становање.

3) Кад надлежни чиновник санитета изда уверење, да је дотична кућа подобна за станове, шеф жандармерије ће, ако је само задовољан и са уверењем о личном карактеру закупника, завести кућу у свој регистар, а њему издати дозволу за издавање под кирију исте. Ну, и тада ће за сваку собу бити по један билет, у који ће ући и број њен, заведен у шефов регистар; па ће стајати и максималан број душа, које се смеју сместити у исти стан.

4) Сваки купац куће са заједничким становима биће дужан да истакне у боји, и у стану и ван сваког стана, број тако регистрованог стана, заједно са највећим дозвољеним бројем одраслих душа, које могу тај стан добити; па ће и метути и заковати и чувати дотичан регистарски билет собни у ономе крају собе који исти шеф полициски одреди. И *кујна* ће од сваког таквог стана имати свој знак на вратима; а *приватне собе*, односно собе, које се неће издавати под кирију — биће као такве означене над вратима у боји крупним римским словима од, најмање, једног палца и по у дужину.

5) Ни један купац тако заједничких станова неће трпети ни дозволити, да се и у којој соби смести већи број душа од онога који је ушао у полициски регистар; а тај ће број бити у сразмери од једне душе од осам година па на више за сваких 400 кубних стопа простора (но у који рачун не улазе долапи, клозети и друга засебна одељења у самим зидовима и угловима). Али се има разумети, да је у моћи местне власти, да, по нарочитој молби закупца, а у року од три године по одобрењу ових Правила и Уредаба, сведе горњи и минимални простор од 400 кубних стопа на душу, — за и до 76 кубних стопа, — односно — како таква *местна власт*, с обзиром на дотичне прилике, за сходно нађе. И у таквим случајевима, два детета испод осам година бројаће се као једно лице.

6) Ни један купац заједничких станова неће дозволити, да се икаква соба у сутерену, или икаква соба испод површине уличног замљишта, или икаква *кујна* или „шпајз“ употреби као соба за спавање.

7) Сваки купац заједничких станова смањиће број укућана у својој кући, или у дотичној соби, чим добије од полиције писмено упуство у томе смислу. У томе писмену даће се разлог зашто се тако наређује, а значиће се време, по највише месец дана, за које ће важити.

8) Сваки купац заједничких станова постараће се да свака спаваћа соба буде снабдевена добром постељом, намештајем и другим припадајућим потребама, за пријем лица која ће у њој бити.

9) Ни један купац заједничких станова неће дозволити да се држе у кући

какве опасне или досадне животиње, или да се храни у њој каква живина.

Издвојеност полова

10) Ни један закупац заједничких станова неће дозволити да исто спаваће одељење заузму лица разнога пола, ако то нису муж и жена, или родитељи са својом децом испод дванајест година, или иначе деца испод десет година.

11) Ни један закупац заједничких станова неће пустити више од једног брачног пара у једно спаваће одељење — осим ако су постеље одвојене једна од друге преградама, које обезбеђују приватну повученост сваком брачном пару. Такве ће преграде бити саграђене од дрвета, или какве друге за то грађе, и неће смети бити ниже од седам стопа у висину; ни више од шест палача над патосом ако се спуштају озго.

Одржавање чистоће по кућама

12) Сваки закупац заједничких станова држаће чисто постеље, јоргане, душеке, јастуке и т. д. — а тако исто стараће се да буду слободни од свака инсекта — на задовољство полиције.

13) Сваки закупац заједничких станова постараће се да се дуварови и плафони у свакој соби, а тако исто и ходници, клозети и т. д. у таквој кући, добро очисте, и најмање два пута у години окрече, односно, у првој недељи Априла и Октобра, или у друго време које полиција одреди.

14) Исто тако биће закупчева бригада да се патоси собни, ходници, степенице и уласци држе чисто у свако доба, а да се најмање једанпут дневно, око десет часова пре подне, метлом пређу; као и да се средом и суботом сваке недеље, пре шест часова по подне, добро изрибају, и како то и кад још полиција нареди.

15) Сваки закупац кућних станова биће дужан да држи чисто сваки прозор, и све уковане или узидане ствари кућне, па биле оне дрвене, металне или камене — и све то на задовољство полиције — а дрвенарију још, и остало, офарбаће масном бојом сваке три године.

16) Сваки закупац кућних станова биће дужан да за потребу укућана, којима стан изда, набави довољан број умиваоника, да их како треба по собама распореди, а за довољну количину воде и чисте убрусе се постара. Лавори и судови за прљаву воду држаће се чисто и у добром стању, а убруси ће се мењати према потреби чистоте. Закупац ће се постарати још и за добре и простране кујне и перионице дотичних кирајдија својих.

17) Сваки закупац станова бринуће се да се свака течна или густа нечистоћа, и све помије и свако ђубре, најмање, један пут дневно око десет часова пре подне из сваке собе изнесе, па ће се бринути да се сваки суд за такву нечистоћу свакодневно и добро опере. Исто тако ће његово бити да се све ђубре, пецео и т. д. свакога дана из свакога стана изнесе.

18) Сваки закупац станова постараће се да нужници буду угодно распоређени; а где то није лако, или где један нужник мора да послужи за два стана или и више, онда он мора такав нужник озидати на месту које му полиција одреди, као што мора за сваких двадесет укућана имати особени нужник. Даље, биће закупчева бригада, да се сви ти нужници држе чисто, да водени

апарат у овима добро ради, и да је каналска цев увек слободна.

19) Сваки закупац станова настојаће да се прозори сваке спаваће собе држе отворени, у циљу ветрења, од десет до дванајест пре подне, и од два до четири по подне, — изузев кад је рђаво време, или кад у соби има болесника. За време отворених прозора, све рубље од постеља, као и сама постеља, изложиће се ветрењу. Једино, у оним собама које држе укућани, који ноћу раде а дању спавају, једино у тим собама биће отворени прозори од два до четири, но наравно и ту ако не стоји на путу који од горе поменутих слушајева.

20) Ни један закупац станова неће дозволити да се ужад, на којој се простире опрано рубље за сушење, веша или иначе суши у којој спаваћој соби, нити ће дати да се какве влажне и мокре хаљине каче на чивилуке у соби спаваћој; него ће се мокро одело, ако се мора у кући сушити, осушити у кујни или каквом другом за то згодном одељењу. Најзад, закупац неће дати никоме да спава у том одељењу пре два сата по што се у њему мокре хаљине осушиле, а за оба та сахата у истоме ватра горела.

*

У случају грознице

22) Ако се какво лице, или више њих, у кући заједничких станова разболи, закупац ће се истих одмах, преко надлежног лекара, уверити, да ли дотично лице, или лица, пате од грознице, или од какве заразне болести; па, ако то буде, онда ће закупац одмах о томе извести *санитетску* власт, и по њеним наредбама даље поступити.

23) Закупац ће из сваке собе, у којој се ко разболео од заразне болести, одмах уклонити све друге становнике исте.

24) Сваки закупац ће се постарати, да се и постеља, и рубље и друге ствари са којима је долазио у додир заражени болесник одмах дезинфикују и очисте, а у собу неће пуштати никога, докле се и она добро не очисти и не дезинфикује — на задовољство санитетске власти — а мораће дати да се и одело и постеља и све друге ствари зараженог лица *сагору*, или иначе униште, ако то захте представник санитетске власти.

Општа правила

25) Сваки закупац заједничких станова настојаће да се у кући одржава ред и поредак, и неће дати никоме од укућана да се послужи кућом за неморалне циљеве.

26) Сваки ће закупац бити дужан, да према наредби власти, окачи и држи у свакој соби по један примерак гореизложених правила и уредаба, и неће никоме дозволити да их скида или цепа.

27) И шеф полиције, и шеф санитета варошког, и њихови органи, и сви полицајци и жандари, имаће права да у свако доба уђу у сваки овакав стан, и да загледају у сваки углао истог.

Казне

28) Ко год преступи преко горњих правила и уредаба биће надлежно кажњен, глобом до пет фуната стерлинга за сваку поједину кривицу; а, ако би исту поновио, по четрдесет шилинга дневно за време за које је остао непослушан према према писменим наредбама местне власти.

Пријаве, о којима је било реч на једној од предходећих страна, испуњаваће се по следећем обрасцу:

Образац

Единбург.....19..

Потписани молим да ми се ниже именовано имање — кућа за станове — које се налази..... региструје као кућа заједничких станова, у смислу закона о народном здрављу од 1867 год.

— Долази пун потпис пријављеног.

— Место становања.

— Број чланова фамилије му.

— План куће која ће се издати за станове.

БРОЈ СОБА	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
БРОЈ ЛИЦА КОЈА МОГУ ЗАУЗЕТИ КОЈУ СОБУ																				

БРОЈ КУХИЊА	БРОЈ САЛОНА	БРОЈ СПАВАЊИХ СОБА (ПРИВАТНИХ)												БРОЈ НУЖНИКА
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	

Шефу полиције града Единбурга

Надзорни Одбор града Единбурга
Единбург 4-ог Маја 1882.

Потврђено од надзорног одбора града Единбурга ad interim, и с том резервом, да се ова правила сматрају за одобрена без уштрба за власт Одбора да тражи примену којих других Правила и Уредаба, које, од времена на време, за добро пађе.

Џан Скелтон
Секретар

**НАКНАДНА ПРАВИЛА И УРЕДБЕ
ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ СТАНОВЕ**

у Единбургу, која је, сагласно одредбама закона о народном здрављу од год. 1867 — израдио Суд и Одбор општине единбуршке

На дан 5-ог Маја 1884, Представништво санитетске власти и шеф полиције града Единбурга предали су следећи заједнички акт:

Главна Полиција
Единбург 2-ог Маја 1884.

О заједничким становима.

Сматрамо за нужно да обратимо нарочиту пажњу местне власти, на потребу што бржега решења о томе: да ли да се наплаћује сума од ноћи, када се добије уверење, да ли је која кућа, или који део њен, заједнички стан у смислу закона о општини и полицији града Единбурга од год. 1879?

Ми би учтиво препоручили, да *шола шиллинга* буде такса, коју би местна власт у том циљу предложила Надзорном Одбору на одобрење.

Др. Хенри Д. Литлдан,
шеф санитета.

Виљем Хендерсон,
шеф полиције.

И Суд и Одбор општине Единбуршке размотрили су горњу представку санитета и полиције, и решили су: да се — по што на то пристане и Надзорни Одбор града Единбурга — а у смислу тачке 59 закона о Народном Здрављу од год. 1867, наплаћује извесна такса од ноћи, када се, према од-

редбама горњег закона, добије уверење: да ли је која кућа, или део исте, заједнички стан; али та такса неће прећи суму од пола шилинга. Даље, Суд и Одбор решавају, да се ова одлука поднесе Надзорном Одбору на одобрење; а овлашћује од своје стране санитарску комисију, да предузме кораке који ће дотично решење у дело привести.

Надзорни Одбор града Единбурга
30-ог Јуна 1884.

Деловођи општине единбуршке

Господине,

Ја сам поднео Надзорном Одбору ваша писма од 3-ег и 17-ог Јуна о.г. и упућен сам да вас известим: да је, у смислу тачке 59 закона о Народном Здрављу, Надзорни Одбор одобрио: да местна власт наплаћује таксу од пола шилинга од ноћи за уверење: да ли је која кућа, или део исте, заједнички стан.

Јесам и т. д. Ваш

Џан Скелтон

Секретар
Надзорног Одбора.

Единбург, 2-ог Децембра 1884,

Суд и Одбор општине града Единбурга поставили су г. Виљема Хендерсона, шефа единбуршке полиције за санитарског инспектора града Единбурга, с тим, да, на основу закона о Народном Здрављу од 1867, односно дотичним изменама и допунама, као и закону о општини и полицији града Единбурга од 1879 и 1882, приведе у дело Правила и Уредбе општине о заједничким становима вароши, донете и потврђене према истим законима. А ово постављење неће ни у колико удити прошлој или садањој власти шефа полиције, као ни његових потчињених, у вршењу истих закона над варошким заједничким становима.

НАДЗОРНИ ОДБОР ГРАДА ЕДИНБУРГА
15-ог Маја 1885

Општинском деловођи града Единбурга
Г. Виљему Скиннеру.

Господине,

Имам част известити вас о пријему вашег писма од 5-ог ов. м. тичућег се Правила и Уредаба општинских о заједничким становима у граду Единбургу. Ја сам ова Правила и Уредбе поднео Надзорном Одбору на увиђај, и упућен сам да вас известим, да је Одбор најпре поништио постојећа Правила и Уредбе, за тим их поново (de novo) потврдио, заменив свуда реч „шеф полиције“ са речју „санитарски инспектор.“

Имам част и т. д. бити ваш

Џан Скелтон

Секретар Надзорног Одбора.

НАКНАДНО ПРАВИЛО И УРЕДБА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ СТАНОВЕ

Града Единбурга, донето — према закону о Народном Здрављу од 1867 год. — од стране Суда и Одбора општине града Единбурга

Единбург 6-ог Јануара 1891. — По размотрењу извештаја Правничке Комисије, Суд и Одбор општине единбуршке решише: Да се тачка 21 ових правила укине и следећом замени:

21) Ни један закупац заједничких станова неће употребљавати, ни дозволити да се употребе, у спаваћим собама завесе над прозорима ни над постелема, и постараће

се да кревети у истима буду на форму војничких логорских кревета, или и преокретних кревета, (који се дању претварају у седишта), ну ове последње у изузетним приликама, и уз нарочиту дозволу санитарске власти.

Џан Бојд

Председник Општине

Вм. Скинер

Деловођа Општине.

Одобрио ову измену Надзорни Одбор града Единбурга.

Џан Скелтон

Секретар.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК

6. новембра 1901 г.

Председачко председник општине г. Милован Р. Маринковић. Присутствовали чланови суда: г.г. Владимир Лацковић и Драгутин Симић. Од одборника били: г. г. Ђока Димитријевић, Петар Новаковић, Иво Ивковић, Ђ. М. Станојевић, Љуба Дојчиновић, Ђ. Соколовић, Дамњан Стојковић, Дам. Малежковић, Н. Спасић, Ђока Тошић, Стојан Пајкић, Милутин Ј. Божић, и Манојло Кљидис.

Деловођ, Мих. М. Марјановић.

I

Прочитан је записник одлука седнице држане другог новембра и примљен без измена.

II

По прочитању акта одељака Управе града Београда АБр. 10258, 10282 и 10296, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, — одбор је изјавио:

Да су му непознати: Марија Станковићка, Даница Станковићева, Јован Мировић, бив. келнер и Владимир Мишић, келнер.

III

Одборник г. Ђока Станојевић наводи, да је према тач. 8. додатка уговору о електричном осветљењу закљученом 8. јула 1899 г. безимено друштво за електрично осветљење пристао, да се кауција за електрично осветљење можелагати у државним папирима. Међу тим да се друштво тога прописа додатка уговору не придржава, већ претплатницима не прима у кауцију државне папире. Противу тога један се претплатник жалио надзорној комисији, пре неки дан, наводећи, да је имао за кауцију за осветљење да положи друштву 180 динара. Да му је хтео дати у исту кауцију један државни лоз од сто динара и уготову 80 динара. Да му је друштво одговорило, да му поменути лоз неће да прими ни у десет пара. Констатује пред општинским одбором како поменуто друштво и на тај начин гази јасне одредбе уговора.

Председник је изјавио, да је поменута одредба додатку уговора растегљива, али да овај акт г. Станојевића прима да се поводом истог учини шта је потребно и са друштвом расправи ово питање.

По саслушању тога одборник г. Станојевић и одбор задовољили су се овом изјавом председника општине.

IV

Председник извештава одбор, да је члан надзорне комисије за осветљење и трамвај Миша Марковић умро и да његову дужност врши сада његов заменик г. Иван Козлић, инспектор мин. грађевина у пензији.

Да је сада потребно, да се на место пок. Марковића изабере друго лице за члана поменуте комисије.

Предлаже одбору, да за члана поменуте комисије на место пок. Марковића избере њего-

вог замени а г. Ивана Козлића, а овоме за заменика да се избере доцније друго лице, пошто се о истом општ. суд споразуме са комисијом, по саслушању тога, — одбор је усвојивши овај предлог председника општине — решио:

Да члан надзорне комисије за електрично осветљење и трамвај на место пок. Мише Марковића буде заменик истог г. Иван Козлић, инспектор министарства грађевина у пензији, а овоме за заменика да се избере доцније друго лице пошто се о истом општ. суд споразуме са комисијом

V

По прочитању акта грађевинског одељења АБр. 10107, а на предлог општинског суда, — одбор је решио:

Одобрава се општинском суду, да утрошених деведесет и седам хиљада осам стотина педесет и осам динара за израђену калдрму у улицама: Делиградској, Савској, Кнез Лазаревој, Југ Богдановој, Зелени Венац, Кнез Милетиној, Луњевичиној, (Ресавској), Студеничкој, Добрињској и Краљице Драге, према утврђеном програму општинских радова за ову годину, расходује у овој години на терет овогодишњег вишка трошаринских прихода по добивеном за то надлежном одобрењу господина министра финансија.

VI

По прочитању реферата ликвидатора АБр. 9911 и извешћа економног одељења по истом предмету АБр. 10157, а на предлог општинског суда, — одбор је решио:

Одобрава се накнадни кредит у пет хиљада седам стотина тридесет и два динара за ову годину на буџетску партију бр. 32 расходе „на одржање чистоће у вароши“ пошто буџетом одобрени кредит за ову годину на ову цел за толико неће достићи.

Издатак овај да се учини на терет општинске готовине по добивеном за то надлежном одобрењу г. министра финансија

VII

По прочитању реферата ликвидатора АБр. 9912 и извешћа економног одељења по истом предмету АБр. 10159, а на предлог општ. суда — одбор је решио:

одобрава се накнадни кредит у две хиљаде динара за ову годину на буџетску партију бр. 199 расхода „на огрев школа“ пошто буџетом одобрени кредит за ову годину на ову цел за толико неће достићи.

Издатак овај да се учини на терет општинске готовине по добивеном за то надлежном одобрењу господина министра финансија.

VIII

По прочитању реферата ликвидатора АБр. 9921 и извешћа економног одељења по истом предмету АБр. 10156 а на предлог општинског суда, — одбор је решио:

Одобрава се накнадни кредит у пет стотина динара за ову годину на буџетску партију бр. 129 расхода „на потребе за кланицу“ пошто буџетом одобрени кредит за ову годину на ову цел за толико неће достићи.

Издатак овај да се учини на терет општинске готовине по добивеном за то надлежном одобрењу г. министра финансија.

IX

По прочитању реферата ликвидатора АБр. 9926 а на предлог општинског суда, — одбор је решио:

Одобрава се накнадни кредит у осам хиљада динара за ову годину на буџетску партију бр. 86 расхода „на издржање варошке сиротиње“ пошто буџетом одобрени кредит за ову годину на ову цел за толико неће достићи.

Издатак овај да се учини на терет општинске готовине по добивеном за то надлежном одобрењу господина министра финансија.

X

По прочитању акта управе општинске трошарине АБр. 10021 а на предлог општинског суда, — одбор је решио:

Одобрава се накнадни кредит у хиљаду и четири стотине динара за ову годину на партију бр. 23 расхода буџета трошаринског „на огрев и осветлење канцеларија, магацина, станица и стражара“ управе трошаринске, пошто буџетом одобрени кредит на ову цел за ову годину за толико неће достићи.

Издатак овај да се учини на терет овогодишњег вишка трошаринских прихода по добивеном за то надлежном одобрењу господина министра финансија.

XI

По прочитању реферата ликвидатора АБр. 9923 и извешћа књиговодства по истом предмету АБр. 10058 а на предлог општинског суда, — одбор је решио:

Одобрава се накнадни кредит у хиљаду и пет стотина динара за ову годину на буџетску партију бр. 97 расхода „на осветлење канцеларија електриком“ пошто буџетом одобрени кредит за ову годину на ову цел за толико неће достићи.

Издак овај да се учини на терет општинске готовине по добивеном за то надлежном одобрењу господина министра финансија.

XII

По прочитању реферата ликвидатора АБр. 9930, а на предлог општинског суда, одбор је решио:

Одобрава се накнадни кредит у четрдесет и шест динара за ову годину на буџетску партију бр. 51 расхода „на плату три цртача“, пошто буџетом одобрени кредит за ову годину на ову цел за толико неће достићи.

Издатак овај да се учини на терет овогодишњег вишка трошаринских прихода по добивеном за то надлежном одобрењу господина министра финансија.

XIII

По прочитању реферата ликвидатора АБр. 9914 и извешћа благајнице по истом предмету АБр. 10017, а на предлог општинског суда, — одбор је решио:

Одобрава се накнадни кредит у четири стотине динара за ову годину на партију бр. 11 расхода буџета новог гробља „на сарану сиротиње“ пошто буџетом одобрени кредит за ову годину на ову цел за толико неће достићи.

Издатак овај да се учини на терет гробљанске касе по добивеном за то надлежном одобрењу г. министра финансија.

XIV

По прочитању реферата ликвидатора АБр. 9915 и извешћа благајнице по истом предмету АБр. 10016 а на предлог општинског суда, — одбор је решио:

Одобрава се накнадни кредит у хиљаду динара за ову годину на партију бр. 7 расхода буџета новог гробља „на материјал за зидање гробница“ пошто буџетом одобрени кредит за ову годину на ову цел за толико неће достићи.

Издатак овај да се учини на терет готовине гробљанске касе по добивеном за то надлежном одобрењу г. министра финансија.

XV

По прочитању реферата ликвидатора АБр. 9925, а на предлог општинског суда, — одбор је решио:

Одобрава се накнадни кредит у четрдесет динара за ову годину на буџетску партију бр. 88 расхода „на издржање изнемоглих службеника и породица умрлих чиновника“ пошто буџетом одобрени кредит за ову годину на ову цел за толико неће достићи.

Издатак овај да се учини на терет општинске готовине по добивеном за то надлежном одобрењу г. министра финансија.

XVI

По прочитању реферата ликвидатора АБр. 9920 и извешћа управе водовода по истом предмету АБр. 10198, а на предлог општинског суда, — одбор је решио:

Одобрава се накнадни кредит у пет хиљада динара за ову годину на буџетску партију бр. 164 расхода „за угљ и дрва и за превоз горива“ за потребе водовода пошто буџетом одобрени кредит за ову годину на ову цел за толико неће достићи.

Издатак овај да се учини на терет општинске готовине по добивеном за то надлежном одобрењу господина министра финансија.

XVII

По прочитању реферата ликвидатора АБр. 9919 и извешћа управе водовода по истом предмету АБр. 10197, а на предлог општинског суда, — одбор је решио:

Одобрава се накнадни кредит у хиљаду и пет стотина динара, за ову годину на буџетску партију бр. 166 расхода „на допуну алата“ за водовод пошто буџетом одобрени кредит и раније одобрени накнадни кредит за ову годину на ову цел за толико неће достићи.

Издатак овај да се учини на терет општинске готовине по добивеном за то надлежном одобрењу г. министра финансија.

XVIII

По прочитању реферата општинског заступника АБр. 10182 а на предлог општинског суда, — одбор је решио:

Да се сума од сто шесет и два динара, колико је општински суд платио на име преносне таксе по тапији од имања бившег Милана Симића, бив. управника општинске трошарине, које је општина београдска купила, расходује на терет општинске готовине по добивеном за то надлежном одобрењу г. министра финансија.

XIX

По прочитању предлога грађевинског одељења АБр. 6892 за повећање броја цртача, као

и по прочитању извешћа књиговодства по истом предмету АБр. 9981, одбор је решио:

Да се овај предлог грађевинског одељења упути комисији за састав пројекта општинског буџета за идућу годину, да га узме у оцену и има у воду при саставу пројекта општинског буџета за идућу годину.

XX

На предлог општинског суда АБр. 10298, — одбор је решио:

Одобрава се општинском суду да може у овој години на терет општинске готовине по добивеном за то надлежном одобрењу г. министра финансија утрошити суму од четири хиљаде четири стотине тридесет и три динара и двадесет пара дин. на исплату дужног интереса фонду пок. Љубомира Радивојевића при министарству просвете и црквених послова за време од првог јануара 1899 године па до 31 децембра ове године, а на суму од двадесет и две хиљаде осам стотина четрдесет и девет динара и двадесет пара дин. колико му општина београдска дугује као купац имања Велимира Карапешића, на коме је ово фондово потраживање било интабулисано.

XXI

По прочитању извешћа економног одељења АБр. 10119 о држаној лицитацији за продају плаца регулационог фонда, постојећег на углу Симине и Скадарске улице, — одбор је решио:

Одобрава се ова лицитација. Да се плац регулационог фонда, постојећи на углу Симине и Скадарске улице уступи Ристи Крстићу, олд. предузимачу, за суму од десет хиљада шест стотина четрдесет и два динара у сребру, а под прописаним погодбама за продају истог плаца, као купцу који је понудио највећу цену.

Да општински суд даље учини шта је потребно за извршење овога решења.

XXII

По прочитању акта грађевинског одељења АБр. 10103 којим спроводи суду процену непокрет. имања Милоша Живковића олд. пензионера, постојећег у Сремској улици бр. 2 извршену на дан 21 октобра тек. године ради регулисања Сремске улице, — одбор је решио:

Усваја се ова процена. Да се Милану Живковићу, олд. пензионеру, исплати из касе регулационог фонда, кад иста буде у могућности да исплату изврши и то: за део плаца, који му се по плану регулације има одузети и који има осамдесет и седам квадратних метара и седамдесет и девет квадратних десиметара по сто четрдесет динара од квадратног метра, свега дванаест хиљада две стотине деведесет динара и шесет пара дин.; а за рушење целокупне једносратне зграде, у којој се налазе дућани, као и за рушење угла од двосратне зграде свега две хиљаде осам стотина динара с тим, да рушење пада на терет сопственика коме остаје у својину и добивени материјал порушених зграда.

Да се сопственику Живковићу уступи део општинског плаца од Сремске улице, који му се по плану регулације на углу Сремске улице и Теразија има додати, а који мери једанаест квадратних метара и седам квадратних десиметара по цени од сто четрдесет динара од квадратног метра дакле за суму од хиљаду пет стотина

www.unilib.rs
четрдесет и девет динара и осамдесет пара дин.

Дакле да се сопственику Живковићу исплати за плац који му се одузима и за рушење свију зграда, које се имају порушити свега *петнаест хиљада деведесет динара и шест пара дин.* а да исти плати општини за део плаца који му се додаје *хиљаду пет стотина четрдесет и девет динара и осамдесет пара дин.* Дакле да општина плати Милану Живковићу свега *тринаест хиљада пет стотина и четрдесет динара и осамдесет пара дин.* пошто зграде порушити, материјал од истих уклони и плац очисти, а пошто се поред тога изврше и формалности законом предвиђене.

XXIII

По прочитању акта Уроша Благојевића, учитеља у пензији, АБр. 10292 и 10346 којима изјављује да није задовољан са решењем одбора општинског од 23. октобра тек. године АБр. 9907 донесеног по тражењу његовом накнаде штете причињене његовој згради у улици војводе Миленка нивелисањем и калдрмисањем исте и тражи да се питање о траженој накнади штете расправи на основу чл. 24. грађевинског закона за варош Београд путем проценилачке комисије, одређујући једно време са своје стране процениоце, — одбор је решио:

Да се усвоји изјава Уроша Благојевића, учитеља у пензији, од 4 новембра ове године АБр. 10292 дата на решење одбора од 23. октобра тек. године АБр. 9907 донесена по тражењу његовом накнаде штете и да се тражење исте накнаде штете расправи путем проценилачке комисије у смислу чл. 24. грађевинског закона за варош Београд.

Да општински суд даље надлежно поступи, пошто одбор нема шта да примењује противу лица, која је Благојевић са своје стране изабрао за процениоце по овој ствари изјавом својом од 4. новембра тек. године АБр. 10292.

XXIV

По прочитању акта грађевинског одељења АБр. 9955 којим спроводи суду акт господина министра војног од 12. октобра тек. године ИГБр. 2383 који гласи: „Министарство војно актом својим ИГМ 2215 од 30 августа прошле године, обратило се је било друштву Црвеног Крста са молбом, да земљиште, које се налази на Западном Врачару у Београду и које је својина друштва Црвеног Крста (на приложеном плану обележено са М N O P.) уступи министарству војном за подизање нове војне болнице за гарнизон београдски пошто другог подесног земљишта за ову потребу нема у непосредној околини Београда.

„У исто доба министарство војно обратило се је било и господину министру грађевина са молбом, да се остали незаузети део општинског земљишта на западном Врачару, који је на приложеном плану обележеним писменима D G C E F J L K H D уступи за исту жељ министарству војном, пошто би без овога земљишта, немогуће било приступити подизању свих зграда потребно београдској војној болници.

„Друштво Црвеног Крста писмом својим № 359 од 7. септембра прошле године известило је министарство војно, да је на седници својој од 7. септембра прошле године донело одлуку да је вољно сва своја права, која је задобило од општине београдске на земљиште поменуто у ставу првом овога акта, пренети на министарство војно, али је у исто доба скренуло

пажњу министарству војном на акт општине вароши Београда АБр. 5773 од 2 септембра 1898 г. упућеном друштву Црвеног Крста, у коме се вели: „да право располагања са овим плацем — земљиштем, јесте искључиво право општине, која је сопственик овога имања.“

„Господин министар грађевина писмима својим Бр. 7416 од 6. септембра 1900 год. и Бр. 3883 од 8. маја 1901 г. известио је министарство војно, да је решио: да се напред означено земљиште у ставу другом овога акта поменуто, заузме без икакве накнаде и уступи министарству војном ради подизања зграда потребних за војну болницу београдског гарнизона и да је о томе решењу своје известио и општину београдску, а уједно, у смислу закона о експропријацији, учинио предлог Државном Савету, да ово заузеће одобри. Но Државни Савет решењем својим М 1349 од 27 априла 1901 г. није одобрио предлог господина министра грађевина јер налази да дотично земљиште општине београдске није такве категорије да би се на основу § 10. закона о експропријацији могло заузети без накнаде.

„Поводом оваквог решења Државног Савета, министарство грађевина писмом својим Бр. 3442 од 25 маја 1901 г, а на захтев министарства војног о заузећу овога земљишта скренуло је пажњу да би се за решење овога питања требало споразумети са општином београдском у томе смислу: са каквом би накнадом хтела она да уступи тражења земљишта војном министарству за погребу напред наведену.

„Ја се слажем са гледиштем и тражењем мојих предходника да је за подизање зграда за војну болницу београдског гарнизона једино подесно место Западни Врачар, на сам услед предњег саопштења министарства грађевина ступио у споразум са председником општине београдске г. Милованом Маринковићем у овоме правцу и имам част саопштити суду општине београдске ово што следује:

„а. Да министарство војно пристаје на тражење општине београдске изложено акту њеном ГБр. 1837 од 20 септембра 1900 године да она о своје трошку уреди Мали Калимегдан по пројекту који је уз овај акт поднела била министарству војном на одобрење.

„б. Да министарство војно пристаје на тражење општине београдске изложено у акту њеном ГБр. 265 од 12 марта 1901 године: да се доња калимегданска страна, реци Сави окренута, где сада лагуми постоје може употребити за подизање трошаринских антрота о трошку београдске општине, но с тим да се о радовима које општина буде тамо предузела, увек извештава министарство војно, али не у цели, да оно те радове спречава, но да их доводи у склад са положајем београдске тврђаве.

„в. Да се оба земљишта под а и б означена даду општини београдској на употребу и уживање докле год она за исте не би имала потребу, али се на иста не може тапија општини издати пошто оба земљишта спадају у градски рејон, на коме се нико убаштинити не може.

„Од своје стране министарство војно тражи од општине београдске.“

„Да она уступи у својину министарства војног како оно земљиште на Западном Врачару које је до сада припадало друштву Црвеног Крста и које је на приложеном плану обележено писменима М N O P тако исто и остали део земљишта на Западном Врачару, који је на приложеном плану обележен писменима D G C E F J L K H D и да ме о престанку своје изводи извести особеним а пуноважно законским актом, како бих за тим на основу истога могао

дејетовати код Државног Савета да ово земљиште пређе у војну државну својину.

„Молим суд општине вароши Београда за што скорији одговор по овоме предмету, јер ми је потребно да знам резултат истога како због подизања зграда за војну болницу, тако исто и због грађења зграда за санитарско и апотекарско слагалиште на истоме земљишту, јер су зграде ових слагалишта заједно са материјалом уништене пожаром, који се десио у граду београдском 9 августа ове године,“ — одбор је решио:

Да се министарству војном за наведену жељ уступи на уживање општинско земљиште означено у овоме акту господина министра војног под истим погодбама под којима господин министар војни уступа општини београдској мали Калимегдан, да га уреди и ужива а доњу калимегданску страну, реци Сави окренуту, где сада лагуми постоје, да је може употребити за подизање трошаринских антрота, ну с тим, да се под доњом калимегданском страном реци Сави окренутом има разумети сав простор Калимегдана окренут реци Сави а који се простире од зидова београдске тврђаве па ка кафани Национал.

XXV

По прочитању извешћа АБр. 10057 комисије одређене за преглед справа лица која су се јавила за концесионаре за изношење нечистоће из варошких нужника и помијара а после говора одборника г. г. Милутина Божића, Н. Спасића, Ђоке Димитријевића и Манојла Клидиса, а на предлог одборника г. Милутина Божића, — одбор је решио:

Да се за уступање у концесију изношења нечистоће из варошких нужника и помијара држи лицитација пошто за исти посао општински суд пропише услове.

XXVI

За остале предмете стављене на дневни ред за данашњу седницу и то:

Претрес извешћа одборске комисије за проучење питања о утврђењу варошког рејона и продужење претреса пројекта уредбе о трошарини града Београда, — одбор је решио:

Да се ставе на дневни ред за идућу седницу.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Исправка. У прошлом броју нашега листа подкрале су се следеће штампарске погрешке:

1. На првој страни у другом ступцу у општампаном писмену „чланова повереништва“ у четвртном реду оздо на више место пете речи „Добри“ треба да стоји „Ришњу.“

2. На страни другој у првом ступцу у општампаној сведоци у другом реду става „1. Геолошка старост и петрографске особине“ место речи „глатеровим“ треба да стоји „глимеровим.“

3. На истој страни у другом ступцу у табели „Резултати“ под тек. бр. 7. у рубрици висина место „6,63“ треба да стоји „6,93.“

4. На трећој страни у првом ступцу у другој општампаној сведоци под насловом:

„Резултат испитивања:
 „1. Геолошка старост и петрографске особине“ у првој реченици место друге речи „профираст“ треба да стоји реч „порфираст.“

5. На истој страни у другом ступцу у табlici: „Резултати јачине под притиском“ испод речи „димензије“ треба да стоји „cm“ а испод речи притисак треба да стоји „tn“ а под тек. бројем 4. у рубрици „притисак на cm“ место броја „1,901“ треба да стоји број „1,801.“

6. На истој страни у истом ступцу где је општампана трећа сведоџба у четвртом реду реч „Благојевић“ отпада.

7. На четвртој страни у табlici „Моћ упијања воде“, у првом реду место друге речи „испитаних“ треба да стоји „испитиваних.“

8. На истој страни у истом ступцу под насловом „6. Јачина под притиском“ у четвртом реду место четврте речи „на“ треба да стоји „са“.

9. На истој страни у другом ступцу у табlici: „Резултати јачине под притиском ови су:“ место речи „тек. број“ треба да стоји „ред. број“, код речи „издржљивост на притиску“ треба да стоји „tn“, а под редним бројем 1 у рубрици дебљина место броја „7,03“ треба да стоји број „7,08“.

Моле се читаоци да ове погрешке приме к знању и исправе.

Уредништво.

О Б Ј А В А

Пошто на расписаној лицитацији на дан 17. тек. м-ца за издавање под закуп преноса угља на Беле воде није било лицитаната, то ће се поново на дан 30. новембра т. г. од 2 до 5 сати после подне држати јавна усмена лицитација за издавање под закуп преноса поменутог угља и осталог водоводног материјала на Беле воде.

Личитација ова држаће се у канцеларији економног одељења суда општинског. Кауција је 500 динара у готову или у срп. држав. хартијама од вредности.

Ближи услови могу се видети у канцеларији економног одељења суда општинског сваког радног дана за време канцеларско и при лицитацији.

Од стране суда општине београдске 22 новембра 1901 год., АБр. 10789, у Београду.

О Г Л А С

На основу наређења команданта дивизиске области, од 17 новембра тек. год. ЕМ 7404. командант бањичког логора држаће јавну усмену лицитацију у својој канцеларији на Бањици, на дан 24. новембра тек. год. за издавање под закуп зграда на Бањици и то:

Бараку са лебарницом, дућан за продавање бакалског еспапа, дућан за продавање млека; право за продају салепа, бурека, алве, лепиња, сивита и т. д.

Барака и зграде уступиће се закупу одмах.

Зграде се могу видети сваког дана, а услови у канцеларији команданта бањичког логора.

Личитација почеће у 8 сати пре подне, а свршиће се најдаље до 12 сати у подне истог дана.

Личитираће се све зграде укупно; кауција полаже се у напред 300 динара у готову или папирима.

Позивају се личитанти који право на личитирање имају, да изволе доћи на личитацију, са собом и своје право да понесу.

Из канцеларије команданта бањичког логора, КМ 154. 21 новембра 1901 год., на Бањици.

О Б Ј А В А

Пошто ни на другој лицитацији расписаној за дан 12 тек. мца. за издавање под закуп права узимања и продавања цубока од стоке која се коље на општинској кланици, није било личитаната, то ће суд општине београдске поново на дан 28. новембра тек. год. од 2 до 5 сати после подне, држати јавну усмену личитацију за издавање под закуп овог општинског права.

Личитација ће се држати у канцеларији економног одељења суда општинског. Кауција је 3000 динара у готову или у срп. држ хартијама од вредности.

Ближи услови могу се видети у поменутој канцеларији сваког радног дана за време канцеларско и при лицитацији.

Од стране суда општине београдске 17. новембра 1901 год., АБр. 10518, у Београду.

О Б Ј А В А

Суд општине београдске издавање путем јавне усмене личитације под закуп у концесију право на пражњење нужника и помијара у атару општине београдске.

Личитација ова држаће се на дан 1. Децембра т. г. од 2 до 5 сати после подне у канцеларији економног одељења општине београдске.

Кауција је 1000 динара у готову или у срп. држав. хартијама од вредности.

Ближи услови могу се видети у поменутој канцеларији сваког радног дана за време канцеларијско и при лицитацији.

Од стране суда општине београдске, 10. Новембра 1901. год. АБр., 10057, у Београду.

О Г Л А С

На дан 24. Новембра тек. год. пре подне од 9—12 сати држаће се у Грађевинском одељењу општине београдске офертална личитација за израду проширења филтара на Белим Водама.

Предрачунска је цена 18.402·86 динара, а кауција 2800 динара.

Накнадне понуде неће се примати.

Из Грађев. одељења општине београдске, 12. октобра 1901 г. ГБр. 2694.

К О Н К У Р С

У општини београдској упражњено је место **управника општинске трошарине.**

С тога суд општине београдске овим позива сва лица, која испуњавају све оне погодбе, које су ниже изложене, а желе да конкурирају на ово место, да му понесу своје пријаве са потребним документима до 15. децембра тек. године закључно.

Плата је управника трошарине до 4080 динара на годину с правом на тантијему од 0,50% од чистог прихода ван царинарнице у суми до 5000 динара на годину.

Управник општинске трошарине може бити само онај, који испуњава ове погодбе:

а. да је рођен или прирођен Србин;

б. да је потпуно здрав;

в. да је школски образован т.ј. да је изучио правни или који други факултет или вишу трговачку школу (академију) код нас или на страни.

г. Лице које има напред изложене погодбе, треба да је поред тога провело у државној служби или управљало каквим домаћим новчаним заводом или индустријским предузећем најмање десет година и уз то да је признато као енергичан службеник.

д. Изабрато лице поред тога што треба, да има напред изложене погодбе мора приликом пријема дужности положити и кауцију у (8000) осам хиљада динара, која може бити у готовом новцу или државним хартијама од вредности или интабулацији на I степен на непокретно имање у Београду, које мора бити осигурано, ако на истом постоје зграде, и имати најмање два пут онолику вредност за колику се суму у кауцију залаже, а коју ће одредити комисија, од три члана, коју општински суд за то буде одредио.

Од суда општине београдске, 13. новембра 1901 г., АБр. 10506, Београд.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Дорђолски и Палилулски

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом — — — — — 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазином — — — — — 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале — — — — — 1— д.

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом — — — — — 0·25 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазином — — — — — 0·70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале — — — — — 1·50 д.